

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ
ASSOCIATION OF GREEK PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Ζαλόγγου 9, 2ος όροφος • 106 78 Αθήνα
9, Zalogou str. • 106 78 Athens, GREECE
Τηλ.: 210 38 01 630 • Tel.: 0030 210 38 01 630
e mail: info@enelvi.org • www.enelvi.org

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Καταρχάς, θέλουμε να σας ευχαριστήσουμε που μας δεχθήκατε, που αφιερώσατε τόση πολλή ώρα να μας ακούσετε και που δείξατε ότι μας ακούσατε με αληθινό ενδιαφέρον.

Κρίνουμε απαραίτητο να συνοψίσουμε τα επιχειρήματα που σας καταθέσαμε προκειμένου να υπερασπιστούμε τον νόμο της ενιαίας τιμής.

1. Το βιβλίο δεν μοιάζει με κανένα άλλο αγαθό, καθώς είναι πνευματικό, πολιτιστικό και άρρηκτα δεμένο με τη γλώσσα και τον πολιτισμό μας. Δεν μπορεί να υποκατασταθεί από εισαγόμενα προϊόντα.
2. Οι πρωτοεμφανιζόμενοι συγγραφείς και τα λιγότερο ευπώλητα βιβλία μπορούν να προωθούνται μόνο μέσω των μικρομεσαίων βιβλιοπωλείων. Η εξέλιξη της γλώσσας μας και του πολιτισμού μας βασίζεται κυρίως σε αυτούς και τα ιδιαίτερα βιβλία. Τα κέρδη από τα ευπώλητα επενδύονται σε νέους συγγραφείς.
3. Όλες οι χώρες της Ευρώπης (εκτός Αγγλίας και Ιρλανδίας), η Ιαπωνία, η Ν. Κορέα και άλλες έχουν παρόμοιους νόμους με αυτόν της ενιαίας τιμής. Τον νόμο της Γερμανίας υπερασπίστηκε ο καθηγητής Dr. Jürgen G. Backhaus του Maastricht University, καταλήγοντας ότι οι επιπτώσεις του στον πολιτισμό είναι ανεκτίμητες και γι' αυτό σημαντικότερες από τους υποτιθέμενους περιορισμούς έναντι του ανταγωνισμού. Στην Αγγλία, όπου ο νόμος αυτός καταργήθηκε το 1997, έχει ήδη ξεκινήσει συζήτηση επαναφοράς του: The Guardian: Time to bring back the net book agreement?

<http://www.theguardian.com/books/booksblog/2010/jun/17/net-book-agreement-publishing>

4. Είναι μύθος ότι όπου υπάρχει ελεύθερη αγορά βιβλίου οι τιμές είναι χαμηλότερες. Στις ΗΠΑ οι τιμές των βιβλίων ανέβηκαν κατά 50% στο διάστημα 1995 έως 2007 ενώ ο δείκτης τιμών καταναλωτή μόνο κατά 29% <http://www.ilsr.org/why-publishers-not-amazon-should-set-book-prices/>. Αντιθέτως στην Ελλάδα, με το που εφαρμόστηκε ο νόμος, από το 1998 έως το 2008 οι τιμές των βιβλίων αυξήθηκαν 10% λιγότερο από τον δείκτη καταναλωτή στο ίδιο χρονικό διάστημα.

5. Ακόμη και αυτή η έκθεση του ΟΟΣΑ, στη σελίδα 124, αναφέρεται στην έκθεση του Fishwick σχετικά με τις συνέπειες της απελευθέρωσης της αγοράς του βιβλίου στην Αγγλία καταλήγοντας: “His evidence suggests that the dominant internet bookseller (Amazon) and the supermarkets gain significant retail market share against traditional booksellers and specialist bookshops. On the publishing side of the market, he documents that UK publishers gained from the expansion of the total market, but some of those focusing on minority-interest titles have lost. After deregulation, all publishers faced a concentrated retail market with much greater buying power and, at least for some, this resulted in lower profits. With respect to consumer welfare, Fishwick argues that consumers who read bestselling titles are probably paying less after deregulation but readers of other minority-interest titles are almost certainly paying more”. Επειδή μάλιστα η έκθεση είναι του 2008, δεν αναφέρει ότι η ενίσχυση της Amazon και των supermarkets οδήγησε στο κλείσιμο της αλυσίδας Borders, στη χρεοκοπία της Waterstones και στο κλείσιμο εκατοντάδων μικρομεσαίων ανεξάρτητων βιβλιοπωλείων.
6. Είναι μύθος ότι δεν υπάρχει ανταγωνισμός στον χώρο του βιβλίου.
 - A. Σε μια αγορά όπου κανείς εκδότης ή βιβλιοπώλης δεν κατέχει ούτε καν το 10% ως μερίδιο δεν μπορεί να μην υπάρχει ανταγωνισμός.
 - B. Κανείς συγγραφέας δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι κατέχει μονοπωλιακή θέση, ακόμη κι αν ο bestseller τίτλος του ξεπερνά σε πωλήσεις τα 50.000 αντίτυπα. Τον τελευταίο καιρό, λόγω κρίσης, η αγορά του βιβλίου έχει γίνει ιδιαίτερα ελαστική ως προς τις τιμές. Αυτό αποδεικνύεται με την πτώση των τιμών των νέων τίτλων από όλους τους εκδότες και για όλους τους συγγραφείς.
7. Είναι μύθος ότι εκδότες και βιβλιοπώλες έχουν υπερκέρδη λόγω της ενιαίας τιμής. Ενδεικτική είναι η κατάσταση στην αγορά: ισολογισμοί των μεγάλων βιβλιοπωλείων που παρουσιάζουν συνεχώς ζημιές και μεγάλο δανεισμό από τις τράπεζες, το κλείσιμο των καταστημάτων, ο μεγάλος αριθμός αθετήσεων πληρωμών κ.ο.κ.
8. Η έλλειψη της δυνατότητας ανταγωνισμού σε μεγάλες εκπτώσεις «υποχρεώνει» τα βιβλιοπωλεία να ανταγωνιστούν για την καλύτερη οργάνωσή τους, για την προσφορά καλύτερων υπηρεσιών, για την προώθηση περισσότερων τίτλων και άρα και των ποιοτικών βιβλίων και των ποιοτικών συγγραφέων.
9. Ο νόμος για την ενιαία τιμή προστατεύει το κοινό και από αυξήσεις πάνω από τις τιμές που ορίζουν οι εκδότες. Αυτή ήταν μία τακτική που εφαρμοζόταν πριν ψηφιστεί ο νόμος. Ορισμένοι λιανοπωλητές ανέβαζαν τις λιανικές τιμές (και είχαν το δικαίωμα να το κάνουν) πάνω από τις τιμές που πρότειναν οι εκδότες και στη συνέχεια προέβαιναν σε δήθεν εκπτώσεις εξαπατώντας έτσι το κοινό. Από τέτοιες στρεβλώσεις προφυλάσσει ο νόμος για την ενιαία τιμή.

Επειδή δεν προλάβαμε να σας απαντήσουμε σε δύο ερωτήματα που θέσατε, σας δηλώνουμε:

- Πριν από την εφαρμογή του νόμου στην Ελλάδα, υπήρχε, όπως και στη Γερμανία, συμφωνία κυρίων ανάμεσα στα βιβλιοπωλεία και τους εκδότες, οι οποίοι απέφευγαν να κάνουν εκπτώσεις. Παρ' όλα αυτά, βιβλιοπωλεία σε απομακρυσμένες περιοχές πουλούσαν ακριβότερα **από τις τιμές του τιμοκαταλόγου**, ενώ κάποια βιβλιοπωλεία του κέντρου μαζί με αλυσίδες super market επεχείρησαν να εφαρμόσουν υψηλές εκπτώσεις επί των καθορισμένων **λιανικών** τιμών. Έτσι δημιουργήθηκε και η ανάγκη θέσπισης του νόμου. Όπως άλλωστε έγινε και στη Γερμανία το 2002.
- Η κατάργηση του νόμου της ενιαίας τιμής δεν πρόκειται επ' ουδενί να βελτιώσει τις τιμές των ξενόγλωσσων διδακτικών βιβλίων. Είναι μια πολύ ξεχωριστή περίπτωση, η οποία βασίζεται στο δυνατό marketing των ξένων εκδοτών, οι οποίοι "επιβάλλουν", με το αζημίωτο, τους τίτλους τους στους εκπαιδευτικούς. Τα βιβλιοπωλεία λειτουργούν αποκλειστικά ως διανομείς και αγοράζουν με εκπτώσεις 10-20%.

Τέλος, είναι σημαντικό να λάβετε υπόψη σας ότι με την κατάργηση του νόμου της ενιαίας τιμής θα υπάρξει εμπλοκή με τον νόμο περί πνευματικών δικαιωμάτων, που μας υποχρεώνει να δίνουμε στους συγγραφείς minimum ποσοστό 10% επί της λιανικής τιμής. Στις χώρες όπου η αγορά του βιβλίου έχει απελευθερωθεί, έχουν ελευθερωθεί και οι συμφωνίες μεταξύ εκδοτών και συγγραφέων, δηλαδή δεν υπάρχει minimum ποσοστό αλλά και δίνεται η δυνατότητα να συμφωνούν τα 2 μέρη ως βάση υπολογισμού τη μέση χονδρική τιμή αντί της λιανικής.

Ελπίζοντας ότι σε αυτή την περίπτωση θα πρυτανεύσει το καλό για τον πολιτισμό και την ελληνική γλώσσα, παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε άλλες διευκρινίσεις ή συνομιλίες επιθυμείτε.

Με εκτίμηση,

Το Δ.Σ. της ΕΝΕΛΒΙ

Αθανάσιος Ψυχογιός

Πρόεδρος

Ιωάννης Κωνστανταρόπουλος

Αντιπρόεδρος

Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος

Γενικός Γραμματέας

Νίκος Καρατζάς

Ταμίας

Στέφανος Πατάκης

Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας